

MYCELIET

Nyhedsbrev for Foreningen til Svampekundskabens Fremme

Nr. 26 – januar 2025

Et regnfuldt 2024...

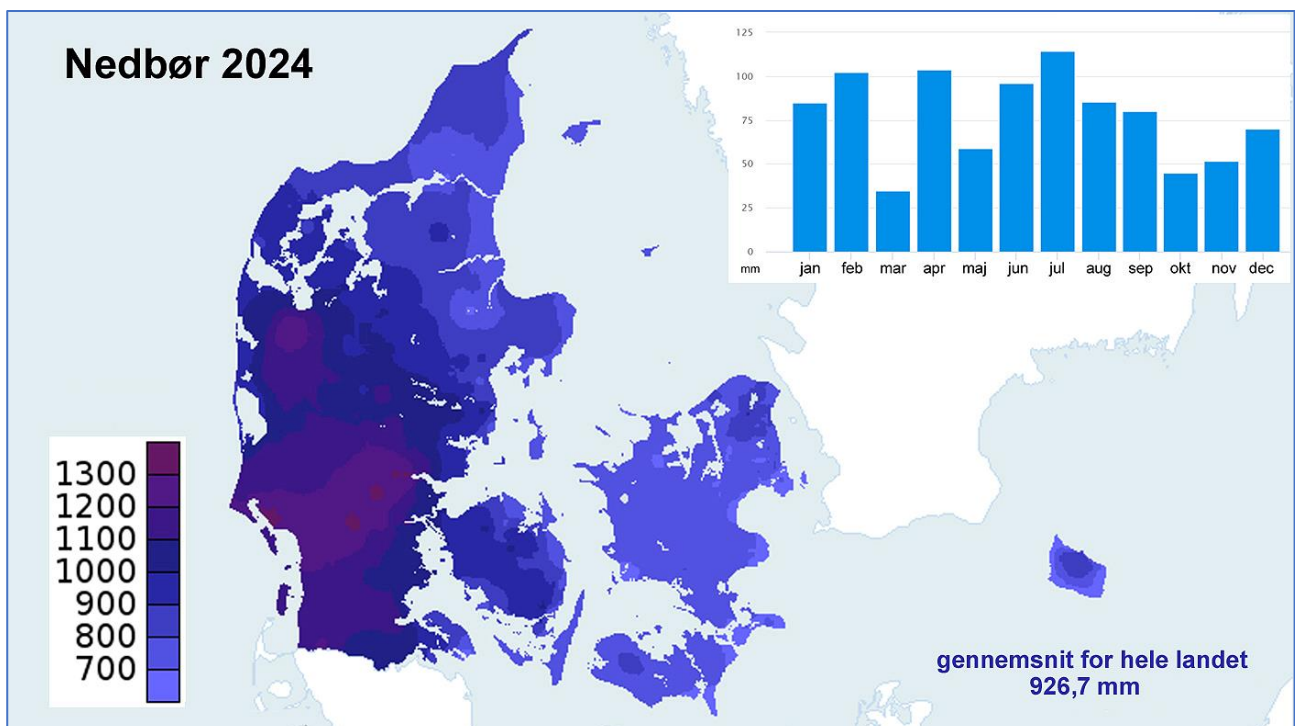
2024 blev en våd affære, det næstvådeste år siden 1874, kun overgået af 2023! Ligesom det foregående år kom og gik regnen i løbet af året, så nogle måneder blev tørre og andre meget våde. Lige præcis morkelsæsonen i maj og efterårssæsonen fra midten af september og frem blev tørre, så der til tider skulle ledes grundigt efter svampene, men indimellem kiggede de frem, og medlems-tallet steg faktisk i forhold til det endnu fugtigere 2023.

Siden seneste nummer af Myceliet har der været afholdt to bestyrelsesmøder i hovedforeningen, den 23. november 2024 og den 4. januar 2025, og herfra refereres i det følgende. Myceliet er denne gang udskudt til efter midten af januar, så arrangementet af Svampedagen kunne falde på plads. Forårsprogrammet er sammen med Svampe 91 ved at blive trykt og bliver i begyndelsen af februar sendt ud til medlemmerne.

Dette nummer af Myceliet sendes pr. e-mail til 119 medlemmer, der er med til at organisere eller afholde aktiviteter i foreningen. Det lægges desuden på www.svampe.dk til foreningens andre medlemmer. Der kan de foregående 25 numre af Myceliet også læses, og man kan endda søge på indholdet, da det indekseres i Google.

Med de bedste hilsner

Flemming Rune, formand

2024 blev det næstvådeste år siden 1874. Regnen faldt akkurat som i det allervådeste år, 2023, med størstedelen i Syd- og Vestjylland. Desværre var regnen også i 2024 ujævnt fordelt over året og kom i store portioner med mange ugers mellemrum, så det kneb mange steder med både forårssvampene og efterårssvampene...

Svampedagen, lørdag den 22. februar 2025

For 120. gang inviteres til ordinær generalforsamling og for 44. gang til Svampedag med foredrag, kl.10, lørdag den 22. februar 2025 i København. Fra mellemkrigsårene og de fleste år helt frem til 2007 blev generalforsamlingerne afholdt i Botanisk Laboratoriums auditorium, Gothersgade 140 (som ikke længere eksisterer). Fra 2008-2024 har vi været henvist til Geologisk Museums foredragssal, Øster Voldgade 5-7 (hvor der ikke længere må indtages spise og drikke inden- eller udenfor, og heller ikke sælges svampebøger). I 2025 har vi fået tilladelse til at bruge det store Auditorium 3, Universitetsparken 2, København Ø, hvor vi kan holde en Svampedag på "normale vilkår".

Auditoriet kan rumme op til 224 personer, så vi har plads nok, og der vil blive arrangeret kaffe og te fra kl. 9:30 til dem, der kommer tidligt. Fra kl. 12-13 byder foreningen på gratis frokost, hvor øl og sodavand kan købes. Om aftenen vil der blive arrangeret fællesspisning i en af universitetets kantiner, der ligger 100 meter fra Auditorium 3. Interesserede kan tilmelde sig foreløbigt til fællesspisningen ved at maile til Margot Nielsen (margotmn@newmail.dk), så vi kan få overblik over ca. antal deltagere. Når vi kender prisen pr. kuvert, vil den blive annonceret på foreningens hjemmeside (og interesserede får besked pr. mail), hvorefter man kan tilmelde sig endeligt.

Ved Svampedagen vil Atlasgruppen fortælle om de seneste landvindinger og fremtidsudsigterne for Danmarks Svampeatlas 2.0., og der er præmieuddeling til årets svampeatlas-vindere.

Preben Graae Sørensen, der er lektor i kemi, vil fortælle om svampenes farvestoffer og om nogle af de teknikker, som foreningens farvegruppe har anvendt til garnfarvning. Der vil blive vist eksempler på aktiviteterne i de andre nordiske lande og i organisationen 'International Fungi & Fiber Federation'.

Phil Ayres er professor i 'biohybrid arkitektur' på Det Kongelige Akademi, som har til huse på Holmen i København. Han vil fortælle om forskningen i mycelie-baserede materialer, og om hvordan de gennem de seneste år er blevet et reelt, biologisk nedbrydeligt alternativ til traditionelle byggematerialer, der har en negativ miljøpåvirkning. Dette er i høj grad et kig ind i fremtiden og de muligheder, som svampene giver os i de kommende års arkitektur. Foredraget er på engelsk.

Jens H. Petersen slutter af med et fascinerende dyk ned i, hvordan den nye bestemmelsesnøgle 'Danmarks basidiesvampe' egentlig er blevet til. Historien begynder for mange år siden og er nu kulmineret i et kæmpeværk på 870 sider med nøgler til 4.900 arter nordeuropæiske basidiesvampe!

Den lave, røde bygning forrest i Universitetsparken 2, 2100 København (bygning 12.1.166), Auditorium 3, er sted for Svampedagen, lørdag den 22. februar 2025. Der er betalingsparkering i kvarteret omkring, og der er mulighed for at få gratis P-kort til dagen i universitetsområdet syd for vejen Universitetsparken (mellem Nørre Allé og Tagensvej).

Bestyrelsesmøderne 23. november 2024 og 4. januar 2025

De to vinter-bestyrelsesmøder i hovedforeningen blev begge holdt fysisk hos hhv. Margot Nielsen i Hillerød og hos Thomas Læssøe i Charlottenlund. Pia Boisen Hansen var med online på MS-Teams fra Randers og Tobias Bøllingtoft ligeså fra Gentofte til det ene møde.

Ved gennemgangen af foreningens økonomi bemærkedes det, at kontingentindtægterne var steget lidt i forhold til 2023 takket være flere betalende medlemmer, men at vi stadig forventer et mindre underskud i 2024, når regnskabet afsluttes, bl.a. pga. stigende portoudgifter, MobilePay-gebyrer mv. Af samme grund er forsendelsen af 'Svampe' til danske modtagere blevet flyttet fra PostNord til DAO, mens udlandsposten stadig varetages af PostNord. Trykkeudgifter og øvrige driftsudgifter er nogenlunde stabile. Foreningens regnskab bliver fremlagt ved generalforsamlingen på Svampedagen.

Foreningen havde også underskud i 2022, og med de kommende års truende udgifter til lager/lokaleleje og vedligeholdelse af Svampeatlas, spidser økonomien efterhånden til. Bestyrelsen vil derfor ved generalforsamlingen stille forslag om, at kontingentet fra 2026 hæves til 250 kr./år for danske medlemmer og 300 kr./år for udenlandske medlemmer.

Tildelinger fra Svampeforeningens fonde

Fra Svampeforeningens fonde blev der til ansøgningsfristen 1. november givet 5 bevillinger:

1. Lavgruppen modtog 10.000 kr. til faciliteter til forårets lavlejr på Møn (egenbetaling 19.000 kr.)
2. Æ Skurrehat / Dina Møbjerg modtog 10.448 kr. til et Euromex mikroskop med 5MP kamera.
3. Tobias Bøllingtoft modtog 900 kr. til indkøb af litteratur.
4. Peter Carpentier modtog 6.704 kr. til et B-293 trinokulært mikroskop.
5. Julie H. Lisby modtog 13.485 kr. til et kamera for fotografering af laver (Lumix GH6+macroobj.)

Der blev overført et restbeløb til puljen, som kan ansøges inden 1. april 2025. På grund af den stadig meget lave rente har fondene kun få rentemidler til uddeling i disse år, men bestyrelsen har besluttet at hæve beløbet, så vi også i 2025 kan støtte gode projekter i rimeligt omfang. Fondenes bedømmelsesudvalg (Anne Storgaard, Jens H. Petersen og Flemming Rune) opfordrer svampeinteresserede til at sende flere kreative ansøgninger til apriluddelingen. Se mere i forårsprogrammet.

Svampeforeningens lager reduceres og søger nyt hjem

Efter 12 år i kælderen under H.C.Ørsted Institutet i Universitetsparken (og før da 30+ år i Botanisk Have) er foreningen igen på jagt efter et nyt lagerrum.

Den 14. januar 2025 tog Preben Grae Sørensen, Hanne Petra Katballe, Thomas Læssøe og Flemming Rune fat og kasserede store mængder gamle danske, tidskrifter (Friesia) og gamle, udenlandske tidskrifter, vi har fået i bytte for Svampe.

Vi beholder ca. 20 af hvert nr. af Svampe og de rigtig gamle, historiske arkivalier. Men vi mangler stadig arkivplads.

Flemming, Thomas, Hanne & Preben tømmer kasser, 14. januar.

Hvis nogen har et velbeliggende, ledigt, tørt, lagerrum på blot 8-10 kvm., som vi kan få nøgle til og anvende, vil der være mulighed for at gøre foreningen en kæmpe tjeneste. Vi regner med at skulle forlade lagerrummet under H.C.Ørsted Institutet senest i uge 8.

Deltagelse i MycologyDK Network

Svampeforeningen repræsenterer de danske amatørmykologer i det aktive netværk for mykologiens fremme, som professor Lene Lange har taget initiativ til. Netværkets seneste møde blev holdt på Biologisk Institut, KU, den 12. november 2024, hvor næsten 40 mykologer og svampeinteresserede fra danske institutioner deltog, heraf et varierende antal online.

Erfaringerne fra Svampefestivalen, godt en måned tidligere, blev udvekslet, og der blev uddelt mange roser til arrangements-komiteén og ikke mindst til Svampeforeningen for den flotte deltagelse med svampeudstilling og praktisk hjælp under festivalen. Det blev således også diskuteret at gentage succes'en i de følgende år, og en ny arrangements-komité blev nedsat.

Der blev gennemgået samarbejdsprojekter, ansøgninger, bevillinger og tværfaglige tiltag inden for mange områder i mykologien. Svampe har haft en fremtrædende plads i medierne dette efterår, med bl.a. et 11 sideres interview med Thomas Læssøe, Jacob Heilmann & Iben Thomsen i Information, og i forbindelse med medieomtaler af Lene Langes nye bog 'Suveræne svampe'. I radioen var Henrik de fine Licht, der forsker i parasitiske svampe på insekter, månedens forsker i programmet 'Genstart', og på LinkedIn var der mange indslag om svampefestivalen og nyudgivne svampebøger.

Yderligere blev der diskuteret adskillige mykologiske initiativer på KU (Science & Sund), AU (Flakkebjerg), DTU, AAU og Novonesis.

Ved et møde den 12. december 2024 trådte den nye arrangements-komité sammen på KU-Science Frederiksberg for at lægge planer for de kommende års svampefestivaler. Det blev bestemt at forsøge at afholde en svampefestival af lignende størrelse i oktober 2026, enten samme sted, på KU Nørre Campus eller på Statens Naturhistoriske Museum/gården ved Geologisk Museum.

I 2025 vil der være mulighed for at holde et lidt mindre særarrangement, også gerne med en svampeudstilling, og med særligt fokus på svampes brug i arkitektur, byggeri og andre nytteaspekter. Phil Ayres har tilbudt at være vært for arrangementet på Det Kongelige Akademi, Holmen, København.

MycologyDK Network-møde på Biologisk Institut, KU, 12. november 2024.

Foto: F. Rune

Svampefestival, 5.-6. oktober 2024

Mellem 3.000 og 4.000 besøgende strømmede til Svampefestivalen på Frederiksberg, den første weekend i oktober 2024. Trods det tørre vejr i ugerne op til festivalen kunne Svampeforeningen bidrage med en svampeudstilling på 232 arter.

I Svampe 91 fortælles i en 4-siders artikel om de mange aktiviteter, indendørs og udendørs.

Lene Lange, initiativtager

Fungi Farm

Mikrobiologerne Dan Funch Jensen, Ulf Thrane og Jens Frisvad

Sara Landvik, Novonesis

Arv efter Klavs Steen Nielsen

Klavs Steen Nielsen (1950-2024) var biolog, naturelsker og en ivrig naturfotograf. Han levede en stor del af sit liv på Bornholm, men flyttede til Ålsgårde, hvor han blev kendt for sit engagement i Nordsjællands natur. Klavs var medlem af Svampeforeningen de sidste 5 år af sit liv, og da han ikke efterlod sig arvinger, har han testamenteret sin arv til velgørende formål. Heraf er foreningen (med Klavs' søsters mellemkomst) sat til at modtage 10%, både i form af indbo og penge. Margot Nielsen, Hanne Petra Katballe og Flemming Rune repræsenterer foreningen i bodelingsprocessen.

Klavs Steen Nielsen

Turleder-kvalifikationer

Svampeforeningen har ikke noget formelt krav om, at man skal have bestået foreningens diplomprøve for at måtte lede svampeculture i foreningsregi. Adskillige medlemmer, heriblandt flere af vore dygtigste mykologer, har f.eks. ikke et diplom, men besidder ikke desto mindre et svampekendskab, der rækker langt ud over diplomprøvens krav, og de fungerer jævnligt som censorer til prøven.

Hovedreglen er dog stadig, at et turllederskab forudsætter bestået diplomprøve, og det påhviler lokalafdelingernes bestyrelser eller koordinatorene at sikre, at alle turlledere har et kendskab, som mindst svarer til dette. Hovedbestyrelsen opfordrer til, at turllederne selv så vidt muligt skaffer sig dokumentation for deres kvalifikationer, så enhver diskussion ryddes af vejen, og at alle turlledere også løbende sørger for at holde deres viden ved lige og opdatere den. Et diplom udstedt for 30 år siden har ikke megen værdi, hvis indehaveren ikke har samlet svampe siden.

Hørings svar vedr. urørt skov

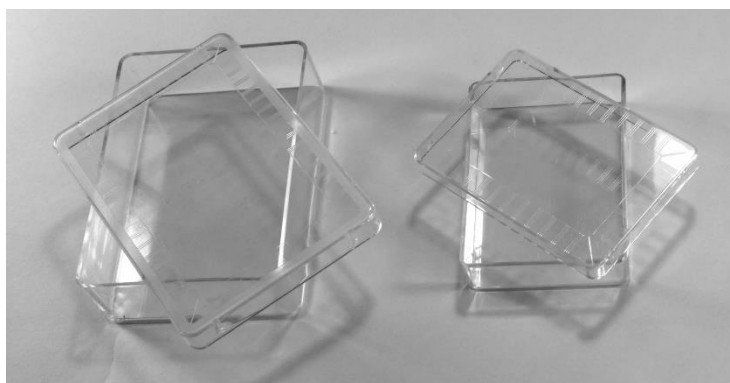
Foreningens Fredningsudvalg har sendt høringssvar til Naturstyrelsen vedr. urørt skov. Svaret er ret generelt og omfatter kun udvalgte skove. Der ønskes bl.a. forklaring på, hvorfor gamle træer ofte fældes og store mængder ved udtages, inden skovene bliver urørte. Samtidig er Naturstyrelsen blevet bedt om at inddrage Svampeforeningen i alle fremtidige høringer. Naturstyrelsen forventes at svare i juni. Margot Nielsen, Birger Marcussen og Martin Vestergaard har fra Svampeforeningen bidraget til høringsprocessen.

Plastæsker til svampekollektioner er stadig på lager

Glasklare plastæsker med tætsiddende låg til opbevaring af kollektioner kan stadig købes til engrospris hos formanden. Æskerne fremstilles af firmaet Ultra Plast og har størrelsen 73x52x20 mm (model 600/20) og størrelsen 55x40x13 mm (model 600/14).

Producenten sælger kun store partier (1.000-2.000) til omkring 5 kr./stk. med låg. Medlemmer af foreningen kan nøjes med at købe en kasse med 30 store plastæsker af formanden for 150 kr. og en kasse med 30 små plastæsker for 120 kr. Du kan få dem sendt for 50 kr. eller evt. aftale afhentning på svampedagen.

Send en mail til flemming.rune@mail.dk og få en aftale. Betal evt. til formandens MobilePay på nr. 30331331.

Glasklare plastæsker med låg model 600/20 og 600/14 fra Ultra Plast.